

Аполона, и на нимфитѣ и за които се говори въ надписа отъ Ст.-Загора (Аугуста Траяна). Пакъ въ надписи отъ тоя градъ се говори за едно шумно дружество на богъ **Долихенъ**. Тозъ богъ билъ отъ Мало азиатски произходъ и се считалъ за богъ на слънцето, подобно на бога Митра. Изобразяватъ го изправенъ върху единъ бикъ и държи въ едната си ръка нагоре двойна брадва, а съ лъвата си ръка — снопче мълнии. Надъ бога сж изобразени неговитѣ съперници: богинята на победата, съ вѣнецъ и съ палмово клонче въ ръце, и богътъ на слънцето съ лъчиста корона. Тукъ се виждатъ образитѣ и на една богиня на укрепителнитѣ стени, че язди на магаре, сетне на другъ богъ, който излиза отъ скала, както и бюстоветѣ на слънцето и луната. Всички тѣзи сцени, свързани съ разказитѣ за богъ Долихенъ, се представяли отъ миститѣ или членоветѣ на дружеството, които се наричали помежду си братя.

Какъ е ставало посвещението за мистъ или братъ на подобно дружество, това се вижда отъ разказа на единъ старъ църковенъ писателъ за миститѣ на сродния на Долихена Мало-азиатски богъ **Митра**, култътъ на който въ римската империя и частно въ България добилъ най-широко разпространение и като че ли искалъ да измѣсти или да погълне всички други култове.

Новопосветениятъ мистъ трѣбва-

ло да приеме тайнствата: кръщение, очистване съ медъ и вода и причастие съ вода, вино и хлѣбъ. Тѣзи тайнства се извършвали отъ върховния мистъ, който се наричалъ „баща на бащитѣ“, защото стоялъ надъ „братята“ и „бащитѣ“ на дружеството и се считалъ замѣстникъ на самия богъ, който билъ отецъ или баща на всички. Посветениятъ следъ всичко това и следъ други тайнства мистъ билъ вече равноправенъ членъ на дружеството. Заедно съ другитѣ членове той устройвалъ главния празникъ на Митра, празнуванъ на 25. декемврий и седмичнитѣ, които се празнували всѣка недѣля. Къмъ тѣхъ е прибавенъ и пролѣтниятъ празникъ на другъ азиатски слънчевъ богъ, Атисъ, сжщо тъй много почитанъ изъ България. Тоя празникъ ставалъ на 25. мартъ. Тогава миститѣ отъ дружеството на този богъ, който билъ подобенъ на Долихена, се събирали всрѣдъ мрака да оплакватъ умрѣлия Атисъ. Внезапно, обаче, въ това време блѣсвала свѣтлина и главниятъ жрецъ помазвалъ гърлата на миститѣ и казвалъ: „радвайте се, мисти, че богъ се спаси, и ние ще получимъ спасение отъ нашитѣ мъки“, т. е. че и тѣ ще възкрѣснатъ, както е възкрѣсналъ богъ Атисъ. Презъ време на литургията миститѣ представлявали смъртта и прераждането на бога Атисъ. — Не е чудно, че въ това време почнали да проникватъ и да се създаватъ подобни дру-